

Asia: VN/30314/2022

Arviomuistiot päästökauppadirektiivin toimeenpanosta (kiinteät laitokset, merenkulku ja lentoliikenne)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lassila & Tikanoja Oyj kannattaa päästökaupan laajentamista jätteenpoltoon jo ennen EU:n asettamaa aikatauluraamia.

Suomen jätepolitiikassa on tehty virheitä, jonka seurauksena Suomeen on rakentunut ylikapasiteettia jätteen polttoon. Kun orgaaniselle jätteelle säädettiin kaatopaikkakielto, olisi samalla pitänyt varmistaa kierrätyksen ensisijaisuus. Jätteenpolton jättäminen päästökaupan ja jäteveron ulkopuolelle onkin johtanut siihen, että jätteenpolto on edullisin keino jätteen käsittelyyn. Tämä on johtanut siihen, että jätteenpolto on kasvanut materiaalkierrätyksen kustannuksella ja se vaarantaa tulevien kierrätystavoitteiden saavuttamisen.

Suomen tulee ohjata 45 % nyt polttoon menevistä yhdyskuntajämateriaalivirroista (1 milj. tonnia) saavuttaakseen EU:n kierrätystavoitteet vuoteen 2035 mennessä. Suomi on toistamiseen EU:n early warning- menettelyssä koska olemme jääneet selvästi jo olemassa olevista kierrätystavoitteista. Suomen kierrätyksen kehitys on EU- maiden vertailussa häntäpäässä. Tässä valossa on selvää, että kierrätystavoitteita ei tulla saavuttamaan ilman tehokkaita ohjauskeinoja.

Kuten selvityksessä todetaan, jätteen energiahyödyntämismarkkinoilla jätteenpolttolaitokset saavat veroetua suhteessa rinnakkaispolttolaitoksiin, mikä epäkohta jo sinällään puoltaa päästökaupan laajentamista kansallisella ratkaisulla mahdollisimman nopealla aikataululla. Kierrätyksen edistämiseksi tulisi lisäksi jäteveropohjaa laajentaa jätteenpoltoon, koska tiukentuvilla jätteen lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteilla ei tulla saavuttamaan riittävää vaikuttavuutta.

Pohjoismaihin on rakennettu polttoa edistävällä jätepolitiikalla kierrätystavoitteisiin nähden valtava ylikapasiteetti ja pohjoismaiset polttolaitokset ovat tulevaisuudessa entistä riippuvaisempia jätteentuonnista. Yhdyskuntajätteen kierrätyksen kasvu ei tule vaikuttamaan jätteenpolton kansallisiin päästöihin, koska vajaakapasiteetti tullaan täyttämään jätteentuonnilla. Suomi onkin nykysäätelyllä EU näkökulmasta houkuttelevimpia sekajätteen polttomaa, mikä huonosti sopii kansalliseen imagoon olla kiertotalouden edelläkävijämaa.

Jätevoimalat joutuvat tulevaisuudessa kilpailemaan poltettavasti jätteestä, joka tulee alentamaan porttimaksuna. Tämä dilutoi päästöoikeuksien hintavaikutusta porttimaksuihin.

Päästökauppa on osoittanut toimivuutensa ja sillä on suora korrelaatio energiasektorin päästöjen alentumiseen. Näin ollen on oletettavaa, että se alkaisi ohjata myös jätteenpolttosektoria siirtymään vähäpäästöisempiin polttoaineisiin ja antaisi siten tilaa kierrätyksen kehittymiselle etusijajärjestyksen mukaisesti.

Mikkonen Jorma
Lassila & Tikanoja Oyj